

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VII

PIERWSZE PÓLROCZE					
Zagadnienie z działu	DOPUSZCZAJĄCY Uczeń potrafi:	DOSTATECZNY Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	DOBRY Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	BARDZO DOBRY Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	CELUJĄCY Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Dział I Charaktery					
Obraz „Zaprzeczenie”	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • nazwać barwy użyte przez artystę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić skojarzenia związane z obrazem • wyrazić swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw • wyjaśnić, dlaczego na obrazie są dwa wizerunki tego samego mężczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu • zinterpretować przesłanie obrazu w kontekście prawdy o człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn postrzegania tej samej osoby na różne sposoby • porównać obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi temat postrzegania człowieka z różnych perspektyw
Podróż w czasy starożytne	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wierzeń ludzi żyjących w starożytności • wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego starożytności, wartościując je • omówić wybrane dzieła antycznej sztuki
Mit o Atenie	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wymienić przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakteru Ateny i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić postępowanie bogini 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie
Przypowieść o synu marnotrawnym	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć plan wydarzeń przedstawionych w przypowieści • wymienić cechy bohaterów przypowieści i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić zachowanie ojca • wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować morał przypowieści • wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu dawania komuś drugiej szansy • omówić obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> • odnaleźć w różnych źródłach inne realizacje motywu syna marnotrawnego

„Stary człowiek i morze”- (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • zinterpretować wskazane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia rekinów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sentencji i odnieść te słowa do wybranych tekstów kultury
Harry Potter i Zakon Feniksa-frag.	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wymienić cechy Lorda Voldemorta • omówić metody działania Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cele Lorda Voldemorta • wymienić przeciwników Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działania podejmowane przez Zakon Feniksa po to, aby unieszkodliwić Lorda Voldemorta • odnieść określenie <i>czarny charakter</i> do Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić postawę Korneliusza Knota 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postać będącą antywzorem z innego tekstu kultury
Jak komponować tekst i budować akapity?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu • wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej • uporządkować wskazaną wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić wskazane wypracowanie • sformułować wstęp do wypracowania • wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniami 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	
Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy mitu i przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych • zgromadzić informacje na temat metaforycznej wymowy przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy tekstu współczesnej wersji mitu • dokonać analizy tekstu współczesnej wersji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej • stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią 	
Odmienne i nieodmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmienne i nieodmienne części mowy • scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać części mowy występujące w tekście • określić formy odmiennych części mowy • uzupełnić tekst właściwymi przyimkami 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić formy czasowników • użyć czasowników we właściwych formach • przeredagować zdania, używając właściwych zaimków 	<ul style="list-style-type: none"> • użyć w zdaniach właściwych spójników 	
Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie • wymienić wyjątki od obowiązujących reguł 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i> 	
Imiesłowy przymiotnikowe	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować imiesłowy • zdefiniować imiesłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przymiotnikowe w 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przymiotnikowe w tekście i 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić formy czasowników w imiesłowy 	

	przymiotnikowe czynne i biernie • omówić regułę tworzenia imiesłów przymiotnikowych	podanym tekście	podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi	przymiotnikowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe	
Imiesłowy przysłówkowe	• zdefiniować imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie • omówić regułę tworzenia imiesłów przysłówkowych	• wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym tekście	• wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi	• przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe	
Pisownia <i>nie z imiesłowami</i>	• wymienić zasady pisowni <i>nie z imiesłowami</i>	• zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i>	• utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	• zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	
Podsumowanie.	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>starożytność, sztuka antyczna, mīt, przypowieść (parabola), symbol, epika, odmienne i nieodmienne części mowy, imiesłowy przymiotnikowe czynne i biernie, imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie, kompozycja tekstu, opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Dział II Cienie i blaski

Obraz „Śniadanie wioślarzy”	• opisać obraz	• opisać postacie przedstawione na obrazie • omówić kolorystykę dzieła	• odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu • omówić kompozycję dzieła	• wypowiedzieć się na temat roli gry światła	• omówić wybrany tekst kultury tematycznie zbliżony do dzieła Auguste’a Renoira
Bajki filozoficzne- M.Piquemal	• omówić treść fragmentów tekstu	• opisać reakcje mędrca na poszczególne okoliczności • określić myśl przewodnią poznanej bajki filozoficznej	• omówić funkcję pytań retorycznych w tekście	• zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście	• zinterpretować obraz Olega Kharkhana <i>Tragiczny list</i> w kontekście poznanej bajki filozoficznej
	• określić ramy czasowe	• zdefiniować humanizm	• omówić specyfikę sztuki	• omówić dzieło renesansowe	• omówić wybrane dzieło lub

Podróż w czasy renesansu	<ul style="list-style-type: none"> renesansu • wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję • wymienić najważniejszych twórców epoki 	renesansowej		<ul style="list-style-type: none"> wynalazek Leonarda da Vinci • opisać renesansowe miasto idealne
Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety 	
Fraszki (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • określić charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy humoru we fraszkach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób obrazowania w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich
„O żywocie ludzkim” (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fraszka</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>rym</i>, <i>powtórzenie</i> • omówić treść fraszki • wskazać środki stylistyczne użyte przez Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić układ rymów we fraszcze • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję powtórzenia na początku fraszki • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wyliczenia wartości ważnych dla człowieka • zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do toposu świata jako teatru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy wspólne poznanych fraszek
„Na zdrowie” (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • omówić treść fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte przez poetę 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główną myśl fraszki • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności poznanej fraszki
„Na dom w Czarnolesie”, „Na lipę”. „Na zachownie” (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>archaizm</i> • omówić treść utworów • wskazać podmiot liryczny każdej z fraszek • wskazać adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazać archaizmy w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego każdej z fraszek • wskazać apostrofę we fraszcze <i>Na lipę</i> i wyjaśnić jej funkcję • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • określić kontekst biograficzny fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić renesansowy charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia
„Piórka”- J.Sztaudynger (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat każdego z utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób wykorzystania frazeologizmów • wskazać związki frazeologiczne, do których nawiązał Jan Sztaudynger w 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat prawd życiowych przywołanych w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utworami Jana Sztaudyngera oraz Jana Kochanowskiego w kontekście historycznym

			utworach <i>Głos w telefonie i Lustro</i>		
„Dar”-Cz.Miłosz	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • podzielić wiersz na części tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określić funkcję środków stylistycznych użytych przez poetę • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omówić postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język utworu Czesława Miłosza • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety
„Pieśń świętojańska o sobótce” (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>pieśń</i> • omówić treść pieśni • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • wymienić obowiązki gospodarza i gospodyni • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przedstawiony w wierszu kontrast pomiędzy życiem na wsi a życiem w mieście i określić jego funkcję • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić koncepcję życia na wsi przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść utwór do renesansowego humanizmu
„Serce roście...” (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny, apostrofa, uosobienie</i> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić rodzaje rymów występujących w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metafory użyte w wierszu • omówić funkcję personifikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać adresata apostrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podać jego określenia bliskoznaczne • odnaleźć w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
„Jakoś to będzie. Szczęście po polsku.-frag.	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główne myśli tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na podstawie tekstu różnice pomiędzy Polakami a reprezentantami innych nacji • wymienić funkcje narzekania 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zalety narzekania wymienione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie rysunku umieszczonego w podręczniku w odniesieniu do treści tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji narzekania • wymienić inne stereotypy dotyczące Polaków
Treny Wybrane Treny (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść trenów • określić rodzaj liryki, który reprezentują treny 	<p><i>Tren I:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresatów, wymienionych na początku utworu i wyjaśnić funkcję apostrofy <p><i>Tren V:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu porównanie homeryckie i określić jego funkcję <p><i>Tren VII:</i></p>	<p><i>Tren I:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie smoka w wierszu • omówić funkcję pytania retorycznego użytego w zakończeniu trenu <p><i>Tren V:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie oliwki i sadownika w utworze • omówić funkcję pytania 	<p><i>Tren I:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie puenty utworu <p><i>Tren V:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę przywołania Persefony w trenie <p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wykrzyknienia użytego w puencie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego

		<ul style="list-style-type: none"> wskazać adresatów utworu <p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać adresata utworu wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny 	<p>retorycznego użytego w puencie utworu</p> <p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję zdrobnień w wierszu wyjaśnić dwojakie znaczenie wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze <p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią Urszulki i po tym wydarzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję odwołania do ubioru dziecka <p>wszystkie poznane treny:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego wskazać cechy wspólne poznanych trenów 	
Co już wiemy o twórczości Jana Kochanowskiego?	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Jak opisywać dzieła sztuki?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki zgrupować informacje na temat opisywanego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> określić temat obrazu określić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kolorystykę i nastrój obrazu wypowiedzieć się na temat proporcji dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis wskazanego obrazu 	
Malarstwo	<ul style="list-style-type: none"> wymienić typy dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie wymienić kryteria, według których ocenia się obraz 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić obraz według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować wizytę w galerii lub muzeum
Archaizmy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi wskazać archaizmy w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaje podanych archaizmów określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z archaizmami 	
Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić części zdania nazwać związki wyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać główne części zdania i je nazwać wskazać zdania bezpodmiotowe wskazać w zdaniach określenia i je nazwać 	<ul style="list-style-type: none"> wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania 	
Wypowiedzenia – przypomnienie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje wypowiedzeń w zależności 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje wypowiedzeń w zależności 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić zdanie w równoważnik zdania i 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	

wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> od celu wypowiedzi wymienić rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> od celu wypowiedzi odróżnić zdanie od równoważnika zdania rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	odwrotnie		
Zdania złożone współrzędnie – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów 	
Pisownia wyrazów wielką i małą literą – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wyrazów wielką literą wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi od wielkiej i małej litery 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście 	
Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>renesans, sztuka renesansu, fraszka, tren, pieśń, wiersz sylabiczny, porównanie homeryckie, malarstwo, opis dzieła sztuki, archaizmy, wypowiedzenia, zdanie pojedyncze, zdanie złożone współrzędnie, zdanie złożone podrzędnie, równoważnik zdania, części zdania i związki wyrazowe w zdaniu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Dział III Relacje międzyludzkie

Obraz-„Cyfrowe nagrywanie 7”	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat postaci przedstawionych na obrazie • określić sytuację, w jakiej zostały przedstawione postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • nazwać typ autoportretu, który naśladuje artystka 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji mediów społecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat estetyki selfie
„Tabletki na dorosłość”-frag.	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaje narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera tekstu • przedstawić opinie Marka o rodzicach 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać pierwszy i drugi wpis Marka oraz określić funkcję różnic między nimi • wskazać elementy stylu potocznego i języka młodzieży w treści bloga Marka 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozmowy ojca z synem • dokonać analizy drugiego wpisu na blogu i wskazać środki, za pomocą których bohater buduje swój wizerunek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat blogów młodzieżowych
„Ziele na kraterze”-frag. (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • omówić świat przedstawiony w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • przedstawić rodzinę opisaną we fragmentach utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić opinie bohaterów na temat wychowywania dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu w kontekście historycznym
Każdy może być dobry – sens życia według Ebenezera Scrooge’a „Opowieść wigilijna” (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj literacki utworu • wskazać w słowach Scrooge’a kierowanych do siostrzeńca wypowiedź ironiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim jest główny bohater utworu i jak jego charakter uwidacznia się w wyglądzie • określić stosunek narratora do głównego bohatera tekstu • przedstawić wartości, którymi kierował się w życiu Scrooge, i wskazać te, których początkowo mu zabrakło • porównać Scrooge’a z jego siostrzeńcem na podstawie ich wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wskazany fragment utworu • opisać uczucia Scrooge’a w chwili, gdy odeszła od niego ukochana kobieta 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać ogłoszenie, które zawiera informacje o wyglądzie postaci • zacytować sformułowania, dzięki którym narrator nawiązuje kontakt z czytelnikiem, i wyjaśnić, czemu służy taki zabieg 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób spotęgowania przez narratora wrażenia tajemnicy i niesamowitości w opisie wydarzeń przy drzwiach domu Scrooge’a
Przemiana bohatera pod	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolicznego przesłania, jakie dla ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, w jaki sposób w <i>Opowieści wigilijnej</i> zostało przedstawione 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wcześniejsze relacje Ebenezera Scrooge’a z ludźmi i wyjaśnić, co stało się 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać wypracowanie na temat: „Czy – Twoim zdaniem – Ebenezer Scrooge wykorzystał 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat symboliki świąt w kulturze popularnej

<p>wplywem swiat</p> <p>„Opowieść wigilijna”</p> <p>(lektura obowiazkowa)</p>	<p>wierzacych niosą swięta Bozego Narodzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać wybrane swięta z przeszłości głównego bohatera 	<p>Boże Narodzenie</p> <ul style="list-style-type: none"> określić stosunek Ebenezera Scrooge’a do swiat Bozego Narodzenia opisany na początku utworu nazwać emocje towarzyszące Scrooge’owi w trakcie kolejnych podróży w czasie i przestrzeni określić, co uświadomił sobie bohater podczas wizyty ostatniego ducha 	<p>z osobami, które kochał</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać realia społeczne, w których dorastała główna postać utworu opodać przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę wyjaśnić, do jakich powszechnych skojarzeń związanych z Bozym Narodzeniem odwołał się Charles Dickens 	<p>swoją szansę, czy też jego przemiana była chwilowa?”</p>	
<p>Realizm i fantastyka w opowiadaniu Charlesa Dickensa</p> <p>„Opowieść wigilijna”</p> <p>(lektura obowiazkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób – oprócz bezpośrednich ocen i opisów – narrator charakteryzuje głównego bohatera opowiadania opisać sposób przedstawienia duchów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> udowodnić, że Scrooge jest typowym przykładem filistra 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czemu miało służyć wprowadzenie do utworu elementów fantastycznych omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> sporządzić spis problemów społecznych, które zostały zaprezentowane w <i>Opowieści wigilijnej</i> przygotować mowę dla adwokata broniącego Ebenezera Scrooge’a, w której przekonuje on duchy swiat, by podjęły walkę o duszę tej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze z uwzględnieniem warunków pracy, sytuacji dzieci i kobiet oraz problemu ubóstwa przedstawić wiadomości o życiu w XIX-wiecznej Wielkiej Brytanii zdobyte dzięki lekturze <i>Opowieści wigilijnej</i>
<p>Podróż w czasie oświecenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe oświecenia wyjaśnić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić priorytety oświeceniowe wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie wymienić dzieła sztuki oświeceniowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić specyfikę polskiego oświecenia scharakteryzować sztukę oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło oświeceniowe 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować wybraną postać oświecenia
<p>Twórca i jego dzieło – Ignacy Krasicki</p> <p>Bajki</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego omówić treść poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety wskazać cechy gatunkowe w poznanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach przedstawić morały poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych wypowiedzieć się na temat aktualności bajek poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego
<p>„Żona modna”</p> <p>(lektura obowiazkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>satyra</i> omówić treść satyry określić rodzaj literacki utworu wskazać narratora utworu 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić utwór na części tematyczne i nadać im tytuły scharakteryzować szlachcica i jego żonę wskazać na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić problem poruszony w satyrze omówić związek satyry ze światopoglądem epoki 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat celowości ośmieszania postaw i zachowań w procesie dydaktycznym 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat zalet i wad obcych wpływów kulturowych

		tekstu cechy gatunkowe satyry			
Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
„Nic dwa razy”- W.Szyborska (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go rzeczywistości • nazwać rodzaje rymów występujące w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • dokonać analizy obrazu miłości przedstawionego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
„Mały Książę” (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu utworu • zapisać w punktach historię Małego Księcia i róży 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie uczucia towarzyszyły Małemu Księciu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały • wymienić konsekwencje <i>oswojenia</i> i wyjaśnić, co można dzięki niemu zyskać • wytłumaczyć, jak lis i Mały Książę rozumieli odpowiedzialność 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, czym było motywowane zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać • opisać dwa rodzaje miłości: Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia • wyjaśnić, co według lisa oznacza słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się, pokochać</i> • wyjaśnić, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął postrzegać swoją relację z różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić metaforyczne znaczenie ogrodu pełnego róż i scharakteryzować stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem oraz po niej • przedstawić swoje stanowisko na temat tego, w czym odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu • napisać pracę popartą przykładami z utworów literackich i innych tekstów kultury na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że miłość to uczucie paradoksalne, które przynosi szczęście i cierpienie?” 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia
„Mały Książę” (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w tekście • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata • wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wskazać w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księciem, i wyjaśnić, co ona może symbolizować • opisać przemianę wewnętrzną pilota • wyszukać w tekście fragmenty o charakterze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu • odczytać znaczenie motywu wody w <i>Małym Księciu</i> • wyjaśnić, dlaczego pilot wybrał się na poszukiwanie studni, choć ten pomysł 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności zachowań, przedstawionych w utworze w świecie współczesnym

		cechy przypowieści • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne doświadczenia	aforyzmów • sformułować pytania, na które można odpowiedzieć aforyzmami z <i>Małego Księcia</i> • wskazać adresata książki <i>Mały Książę</i> i uzasadnić swoje zdanie	wydawał mu się absurdalny	
„Mały Książę” (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić, dlaczego Mały Książę wyruszył w podróż	• omówić relację pomiędzy Małym Księciem a różą i przedstawić stan emocjonalny głównego bohatera w momencie rozstania • scharakteryzować mieszkańców poszczególnych planet • opisać sytuację, w której Mały Książę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą	• wyjaśnić, co symbolizują mieszkańcy poszczególnych planet • wytłumaczyć, czego Mały Książę dowiedział się o świecie dorosłych • wytłumaczyć, czym była podróż dla Małego Księcia i czego tak naprawdę poszukiwał bohater • sformułować listę przestróg, które należy mieć na uwadze, by nie podzielić losu mieszkańców przedstawionych planet	• wyjaśnić, w jakim świetle zostały przedstawione wartości rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater książki • zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym • zredagować subiektywny opis Ziemi	• omówić sposoby przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury • porównać utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne’a
DRUGIE PÓŁROCZE					
64. „Kasieńka”-frag.	• omówić treść wiersza	• scharakteryzować tytułową bohaterkę utworu	• określić nastrój utworu • omówić stan psychiczny bohaterki	• zinterpretować wskazany fragment	• podjąć dyskusję na temat możliwości poznania samego siebie
Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną?	• wymienić etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej	• odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście	• wskazać różne typy argumentów w podanym tekście • sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę	• stworzyć wypowiedź argumentacyjną	
Rzeźba	• wymienić etapy rozwoju rzeźby	• wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju • rozróżniać najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat	• omówić elementy języka rzeźby na przykładzie wybranego dzieła	• ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów	• wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej • przygotować prezentację na temat wybranego artysty • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki

Typy zdań złożonych podrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić typy zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe wskazać zdanie nadrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować pytania do zdań podrzędnych określić typy zdań podrzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić relację zdań na wykresie 	
Zdania złożone podrzędnie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowowy równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić relację zdań na wykresie przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania 	
Mowa niezależna i mowa zależna	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie przekształcić dowolny dialog na mowę zależną zastosować w zapisie dialogu poprawną interpunkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej 	
Jak napisać streszczenie?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy pisania streszczenia 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu streszczenia wskazać usterki w podanym streszczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić błędy w podanym streszczeniu przygotować w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego 	
Zasady cytowania tekstów	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zasady cytowania tekstów przedstawić zasady cytowania poezji wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst zawierający cytaty 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł 	
Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>oświecenie</i>, <i>sztuka oświecenia</i>, <i>rzeźba</i>, <i>rymy męskie i żeńskie</i>, <i>alegoria</i>, <i>bohater dynamiczny</i>, <i>zdania</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>złożone podrzędnie, zdania złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania, mowa zależna i niezależna, wypowiedź o charakterze argumentacyjnym</i>				
Dział IV Człowieczeństwo					
Obraz – „Wszyscy ludzie rodzą się wolni..”	<ul style="list-style-type: none"> opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać gesty namalowanych postaci omówić kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję gestów namalowanych postaci zinterpretować przenikanie się kolorów i kształtów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł dzieła w odniesieniu do źródła cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sposobów przeciwdziałania dyskryminacji
„ Lekkie życie Barnaby’ego Brocketa-frag.	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu zaprezentować elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu porównać postawy rodziców i rodzeństwa w stosunku do Barnaby’ego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat ciężaru emocjonalnego słów matki 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować problem przedstawiony we fragmentach tekstu wymienić przyczyny lęku przed innością 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat przyczyn spełniania oczekiwań innych ludzi podjąć dyskusję na temat zalet i wad inności
Podróż w czasy romantyzmu	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe romantyzmu przedstawić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze elementy światopoglądu romantycznego wymienić cechy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej
Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić informacje na temat życia społecznego poety 	
Wina i kara „Dziady-cz.II (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, do jakiej kategorii duchów należy Widmo omówić sposób wywołania zjawy ustalić, czego Widmo żąda od zgromadzonych wieśniaków 	<ul style="list-style-type: none"> opisać reakcję Guślarza na widok upiora wytłumaczyć, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze towarzyszące zjawie ptaki wymienić cechy charakteru złego pana i zilustrować każdą z nich odpowiednim przykładem z opowieści ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza wskazać w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku polskim, i podać ich aktualne odpowiedniki zinterpretować nauki moralne przekazane przez 	<ul style="list-style-type: none"> zabrać głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” stworzyć uniwersalny kodeks postępowania napisać opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym przedstawia (w trzeciej osobie) historię jednego z ptaków – kruka lub sowy 	<ul style="list-style-type: none"> podać propozycje, kim mógłby być współcześnie zły pan uzasadnić na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słusność stwierdzenia, że wina nie pozostaje bez kary

			duchy		
Obrzęd dziadów w dramacie „Dziady-cz.II (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> określić czas akcji utworu zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję dziadów w życiu przedstawionej społeczności scharakteryzować relację między światem żywych a światem zmarłych wyjaśnić, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy nim ogień 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze wyjaśnić, w jakim celu poeta wprowadził do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obrzędu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić światopogląd ludzi uczestniczących w dziadach stworzyć notatkę na temat przyczyn fascynacji romantyków obrzędami ludowymi 	<ul style="list-style-type: none"> porównać dziady z innymi znanymi obrzędami religijnymi
Romantyczny dramat pełen zagadek „Dziady-cz.II (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wydarzenie, które zburzyło przewidziany porządek dziadów, i wyjaśnić, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud 	<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, kim jest milcząca postać z zakończenia dramatu – zjawą czy żywym człowiekiem opisać milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnić, do którego świata należy ta postać – rzeczywistego czy nadprzyrodzonego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić genezę poszczególnych części <i>Dziadów</i> zinterpretować motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jak rozumie zakończenie <i>Dziadów</i> cz. II opracować własny pomysł na wystawienie wybranego fragmentu <i>Dziadów</i> cz. II na scenie i oddanie atmosfery dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób dzięki dziadom teraźniejszość łączy się z przeszłością i przyszłością uczestników obrzędu wskazać związki dramatu Adama Mickiewicza z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Cmentarz w śniegu</i>
„Świtezianka” (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka moralna</i> omówić treść utworu określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w utworze wskazać punkt kulminacyjny utworu scharakteryzować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń wyjaśnić sens nauki moralnej zawartej w utworze wskazać cechy gatunkowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat nauki moralnej zawartej w balladzie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>
Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Miłość w obliczu śmierci	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść tekstu określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat narracji w utworze scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> omówić emocje bohaterów zinterpretować tytuł książki 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu, w jaki bohaterowie mówią o chorobie 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sensu zaangażowania emocjonalnego w sytuacji, kiedy istnieje ryzyko

„Gwiazd naszych wina” (lektura uzupełniająca)		uczucie łączące bohaterów			utruty kochanej osoby
„Myśli nieuczesane”. (lektura obowiązkowa- wybrane aforyzmy)	<ul style="list-style-type: none"> wyrazić swoimi słowami sens każdego poznanego aforyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać tematy, do których odnoszą się podane aforyzmy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić grę słów w poszczególnych aforyzmach 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł zbioru ocenić aktualność aforyzmów Stanisława Jerzego Leca 	<ul style="list-style-type: none"> omówić twórczość Małgorzaty Koniecznej
„Uczę się ciebie, człowieku”. (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza wskazać emocje wyrażone przez podmiot liryczny i wyjaśnić, z czego one wynikają 	<ul style="list-style-type: none"> omówić proces przedstawiony w wierszu wskazać środki stylistyczne wykorzystane przez poetę i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść wiersz Jerzego Lieberta do wymowy <i>Małego Księcia</i>
Jak napisać rozprawkę?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy pisania rozprawki przedstawić schematy pisania rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty do podanego zagadnienia sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> napisać rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie sformułować temat rozprawki zgromadzić argumenty, korzystając z różnych źródeł
Budowa słowotwórcza wyrazów	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych wskazać wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać formant w wyrazie pochodnym wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać oboczności w wyrazach 	
Rodzaje formantów i ich funkcje	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki wymienić funkcje formantów 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych 	
Przedrostki i przyrostki o kłopotliwej pisowni	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków: z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w- 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami uzupełnić tekst wyrazami 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni 	

	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo</i> • omówić zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i> 	z kłopotliwymi przedrostkami	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami 		
Wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo. Wyrazy pokrewne	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny • wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć rodzinę wyrazów 	
Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni wyrazów z literami: <i>ó, u, rz, ż, ch, h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach • wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z kłopotliwymi literami 	
Złożenia, zrosty i zestawienia – czyli wyrazy złożone	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować złożenia, zrosty i zestawienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wśród podanych przykładów złożenia, zrosty i zestawienia • utworzyć złożenia, zrosty i zestawienia z podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisać zrosty, złożenia i zestawienia z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane zrosty 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst ze zrostami, złożeniami i z zestawieniami 	
Pisownia przymiotników złożonych	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady tworzenia przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji • wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania tak, aby zawierały przymiotniki złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw własnych 	
Tworzenie i zapisywanie skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować skróty • omówić zasady skracania wyrazów • wyliczyć rodzaje skrótowców • zreferować zasady zapisu skrótowców • zreferować zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach • omówić zasady stosowania skróconego zapisu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozszyfrować podane skróty • zamienić w podanym tekście podkreślone wyrazy na skróty • odnaleźć skrótowce w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zastosować skrótowce w zdaniu • wyjaśnić, kiedy należy odmieniać skrótowce, a kiedy nie należy tego robić • wyjaśnić znaczenie skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane nazwy właściwymi skrótowcami • poprawnie zapisać skróty podanych wyrażen 	
Podsumowanie. Sprawdź, czy	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać

potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się pojęciami: <i>romantyzm, sztuka romantyzmu, dramat, ballada, aforyzm, ironia, wyraz podstawowy, wyraz pochodny, parafraza słowotwórcza, temat słowotwórczy, formant, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo, zrosty, złożenia, zestawienia, skróty i skrótowce, przedrostki i przyrostki o trudnej pisowni, rozprawka</i> 		stanowisko	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	problemy badawcze
------------------	--	--	------------	--	-------------------

Dział V- Dobro i zło

Obraz- „Adam i Ewa”	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję dzieła • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść scenę na obrazie do opowieści biblijnej • omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wizerunek kobiety do tradycji biblijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania do zaprezentowanego obrazu
„5 sekund Io”- frag.	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tekstu • omówić rolę Iana w grze 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat wirtualny z punktu widzenia Miki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat popełniania zła na niby w świecie nierzeczywistym 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zalet i wad gier komputerowych
Dziś Dzień Dobrych Uczynków-frag.	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć fakty przedstawione przez Hannę Wieczorek • wskazać fragmenty tekstu, w których autorka zaprezentowała swoje zdanie bądź opinię innych • przedstawić kompozycję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję tytułu tekstu • wskazać słowa klucze w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przedstawiony we fragmentach artykułu
102. Fatalna siła miłości „Balladyna” (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek • podać różne określenia charakteryzujące Alinę i Balladynę oraz przytoczyć 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie • wyjaśnić, o czym świadczą odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy słów i postępowania obu siostr • dokonać analizy losów wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Juliusza Słowackiego i wyjaśnić, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy plakatu zapowiadającego inscenizację <i>Balladyny</i> w reżyserii Artura Tyszkiewicza • sformułować na podstawie dramatu uniwersalne prawdy na temat ludzkiej psychiki

		<p>fragmenty utworu potwierdzające ten wybór</p> <ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, czym dla każdej z siostr jest miłość 	<p>i Balladynę</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterek wymienić wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadać im tytuły przedstawić wnioski na temat roli miłości w życiu człowieka, które można wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i> 	<p>zaangażowanie uczuciowe</p> <ul style="list-style-type: none"> napisać wypracowanie na temat: „Miłość – siła fatalna czy uczucie nadające sens życiu?”, w którym odwołuje się do różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze
<p>Fantastyka, ironia i tragizm w dramacie Juliusza Słowackiego</p> <p>„Balladyna”</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> opisać świat fantastyczny przedstawiony w dramacie wskazać sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy dramatu, które wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytule pojęcia <i>tragedia</i> zgrupować informacje na temat dramatu romantycznego udowodnić, że <i>Balladyna</i> ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jakie znaczenie dla rozwoju akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych określić funkcję baśni i legend w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać po jednym przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii wyjaśnić, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> ustosunkować się do stwierdzenia, że w dramacie pojawia się ironia wymyślić alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisać przykładowy plan tych wydarzeń
<p>Dramat o władzy, winie i karze</p> <p>„Balladyna”</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, kiedy rozgrywa się akcja dramatu i co o tym świadczy przedstawić w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby sprawowania władzy przez czterech królów wspomnianych w utworze Juliusza Słowackiego wytłumaczyć, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnić swoją odpowiedź odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu podać przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni sformułować na podstawie losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> zestawić bibliijną opowieść o Kainie i Abli z historią przedstawioną w dramacie Juliusza Słowackiego wyjaśnić, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć przedstawić na podstawie lektury <i>Balladyny</i> kilka uniwersalnych prawd o ludzkiej psychice 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jaką rolę w utrzymywaniu ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczywistość nadprzyrodzona zinterpretować sens słów Goplany o zemście natury
<p>Co już wiemy o twórczości Juliusza</p>	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Słowackiego?				• uogólniać, podsumowywać i porównywać	
Mowa nienawiści	• omówić treść fragmentów artykułu	• opracować profil hejtera na podstawie tekstu • wskazać cechy świadczące o popularnonaukowym charakterze tekstu	• dokonać analizy kompozycji tekstu, uwzględniając funkcję śródtytułów	• wskazać na podstawie tekstu przyczyny zachowań mających u podstaw nietolerancję i ksenofobię	• podjąć dyskusję na temat możliwości przeciwdziałania mowie nienawiści
Etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja	• wymienić zasady etyki językowej • omówić sposoby naruszania etyki językowej • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej	• wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa • wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi • wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi	• podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych	• sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny	
Środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych	• wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w reklamach	• podać przykłady sloganów reklamowych	• dokonać analizy skuteczności wybranego sloganu reklamowego • dokonać analizy funkcji gry słów w podanych sloganach • dokonać analizy zabiegów perswazyjnych i manipulacyjnych zastosowanych w podanych reklamach	• sformułować slogany reklamowe	• podjąć dyskusję na temat funkcji <i>fake newsów</i>
Jak przygotować przemówienie?	• przedstawić etapy przygotowywania przemówienia • wymienić środki retoryczne	• podać przykłady użycia środków retorycznych • dokonać analizy podanego przemówienia	• porównać podane przemówienia i ocenić ich skuteczność • dokonać analizy niewerbalnych środków komunikacji	• przygotować przemówienie • wygłosić przemówienie	
Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	• zdefiniować pojęcia: <i>treść</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i>	• podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści • uporządkować wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym	• skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym	• dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym	
Synonimy, antonimy, wyrazy	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim</i> , <i>antonim</i> ,	• zastąpić podane wyrazy ich synonimami	• odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych	• podać różne znaczenia wskazanych wyrazów	

wieloznaczne i homonimy	wyraz <i>wieloznaczny</i> , <i>homonim</i> • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami	• podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów			
Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• przedstawić podział głosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim	• podzielić słowa na głoski i sylaby • podać przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych	• wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach	• odpowiednio akcentować wyrazy	
Rozbieżności między mową a pismem	• przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne	• wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów	• zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia • uzasadnić różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów	• wskazać uproszczenia grup spółgłoskowych	
Pisownia wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• wymienić zasady pisowni wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i>	• uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów • wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów	• poprawić błędy w podanym tekście • skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów	• stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>q, ę, om, em, on, en</i>	
Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>tragedia, tekst popularnonaukowy, tekst naukowy, artykuł, etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja, środki perswazji i manipulacji w reklamie, fonetyka, głoska, samogłoska, spółgłoska (miękka, twarda, dźwięczna, bezdźwięczna), głoska ustna i nosowa, uproszczenie grupy spółgłoskowej, upodobnienia pod względem dźwięczności</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	(wsteczne, postępowe, międzywyrazowe, udźwięcznienie, ubezdźwięcznienie, utrata dźwięczności w wygłosie), sylaba, akcent i intonacja, synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, homonimy, przemówienie				
Dział VI- Konflikty					
Obraz-„Spór”	• opisać, co widzi na obrazie	• omówić gesty osób przedstawionych na obrazie i ich usytuowanie względem siebie	• zinterpretować funkcję kolorystyki zastosowanej przez artystkę • zinterpretować funkcję rekwizytu, który trzyma w rękę jedna z namalowanych postaci	• zinterpretować funkcję zegarka widocznego na obrazie	• przedstawić i omówić inne teksty kultury podejmujące temat konfliktów
My dwie, my trzy, my cztery-frag.	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu • omówić dwa sposoby mówienia o wojnie: Ruperta Brooke’a i pana Gaydona	• odnieść temat wojny do sytuacji bohaterki utworu • wypowiedzieć się na temat opinii pana Gaydona na temat wojny	• wyjaśnić znaczenie sformułowania o własnej wojnie użytego przez pana Gaydona	• przedstawić różne sposoby zaprezentowania wojny w wybranych tekstach kultury
Zemsta (lektura obowiązkowa)	• opisać sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu • podać przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem	• omówić zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i wyjaśnić, o czym ono świadczy • uzasadnić stwierdzenie, że <i>Raptusiewicz</i> i <i>Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I • wymienić cechy Rejenta ujawnione w scenie rozmowy z mularzami (murarzami) • zgromadzić informacje o Cześniku i Rejencie oraz uporządkować je od najogólniejszych do	• wyjaśnić, w jaki sposób Milczek traktuje prawo i innych ludzi • opisać i zinterpretować zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny 11 aktu IV oraz wyjaśnić znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumienia postaw bohaterów w kolejnych scenach • scharakteryzować stryja Klary na podstawie jego wypowiedzi • porównać Cześnika i Rejenta	• rozważyć, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała	• wyjaśnić, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w stanie poświęcić dla zemsty • podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury

		najbardziej szczegółowych			
Komizm i humor w <i>Zemście</i> Zemsta (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnić, czemu służy ukazanie tych sprzeczności • wymienić cechy bohaterów wyśmiane w <i>Zemście</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega komizm sytuacyjny w utworze Aleksandra Fredry • wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć śluby wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji • wyjaśnić, na czym polega komizm językowy w scenie pisania listu miłosnego przez Cześnika 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy poczuciem humoru w czasach Aleksandra Fredry i współcześnie • napisać wypracowanie na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że wśród bohaterów <i>Zemsty</i> nie ma postaci jednoznacznie złych ani jednoznacznie pozytywnych?” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym skutkuje wyśmianie pewnych cech
Zemsta (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w utworze informacje dotyczące czasu i miejsca akcji oraz ocenić, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji • wskazać wątek główny i wątki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić bohaterów utworu na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych • wyjaśnić, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu w kontekście całej lektury i wyjaśnić, do czego doprowadziła tytułowa <i>zemsta</i> • sporządzić katalog głównych wad Polaków na podstawie zachowań wszystkich bohaterów utworu • wyjaśnić sens motto utworu • dokonać analizy zakończenia <i>Zemsty</i> i wyjaśnić, jakie przesłanie ono niesie • wytłumaczyć, do jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zjawiska krytykowane we współczesnych komediach filmowych o polskim społeczeństwie i wyjaśnić, na czym polega zawarty w nich humor • wytłumaczyć, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> • ocenić, czy diagnoza społeczna Aleksandra Fredry jest ponadczasowa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy kultury sarmackiej • porównać treść utworu z jego ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy
Co wiemy o twórczości Aleksandra Fredry?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Pozłacana rybka-frag. (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Alicję • omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać reakcje bohaterów tekstu na zaistniałą sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat reakcji na niezależne od nas sytuacje
Czy są proste kraje?	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relacje międzyludzkie i zasady obowiązujące w tytułowych <i>prostych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metafory zawierające przymiotnik <i>prosty</i> • omówić funkcję pytań w 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat znaczenia i funkcji prostoty

		<i>krajach</i> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do opisywanej rzeczywistości	poznany wiersz		
Jak napisać recenzję?	• wymienić elementy recenzji	• odróżnić recenzję od sprawozdania • selekcjonować informacje przydatne przy pisaniu recenzji	• stworzyć plan recenzji • ocenić poszczególne elementy recenzji	• napisać recenzję wybranego filmu	
Różne odmiany polszczyzny	• wymienić odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji • przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej • wymienić odmiany polszczyzny zależne od zasięgu słownictwa	• przedstawić cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu • uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu	• wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej • wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu	• dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej	
Słownictwo o ograniczonym zasięgu	• wymienić odmiany języka o ograniczonym zasięgu	• scharakteryzować odmiany języka o ograniczonym zasięgu	• rozpoznać na podstawie słownictwa odmiany języka o ograniczonym zasięgu • wskazać w tekście elementy gwarowe	• przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym	
Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz (lektura uzupełniająca- „Stowarzyszenie umarłych poetów”.)	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>komedia, komizm (sytuacyjny, postaci, językowy), różne odmiany polszczyzny, oficjalna odmiana języka, nieoficjalna odmiana języka, kolokwializmy, język ogólnonarodowy, słownictwo o ograniczonym zasięgu, środowiskowe odmiany języka, terytorialne odmiany języka, języki zawodowe, recenzja</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze